

Peter Mosegaard
Hjortensgade 7, 2. sal
8000 Århus C

01-07-2009

Vedr. Gaderummet

De har i brev af 19. juni 2008 på vegne af Gaderummets brugere klaget til Statsforvaltningen Hovedstaden over Københavns Kommunes beslutning om lukning af Gaderummet.

De har anført, at kommunens lukning er foretaget på et fejlagtigt og ulovligt grundlag, og at sagsbehandlingen ligeledes har været ulovlig og kreativ. De har i den forbindelse henvist til en lang række forhold, som er refereret nedenfor i forkortet form efter sagsfremstillingen.

Udover Dem har den tidligere leder af Gaderummet Kalle Birck-Madsen og Maya Thisted, som var ansat i Gaderummet, klaget over Københavns Kommunes beslutning om at tilbagekalde godkendelsen af Gaderummet. Oplysninger, som fremgår af disse klager, og Københavns Kommunes besvarelser heraf, indgår i behandlingen af Deres klage.

Statsforvaltningen har gennemgået sagen, og vi finder ikke, at Københavns Kommune har handlet ulovligt ved at ophæve godkendelsen af Gaderummet som bosted.

Sagsfremstilling

Følgende fremgår af sagens akter, herunder især Københavns Kommunes udtalelse af 25. september 2008 og Kalle Birck-Madsens kommentar hertil af 10. november 2008:

Gaderummet blev startet i 1996 som et privat organiseret socialpsykologisk fristed for unge hjemløse med psykolog Kalle Birck-Madsen som initiativtager. Gaderummet omfattede et værested samt en psykologisk rådgivningsfunktion. Gaderummet havde til huse i lokaler i baghuset til Nørrebrogade 56 indtil 2005.

I begyndelsen levede Gaderummet af private donationer

STATSFORVALTNINGEN HOVEDSTADEN
BORUPS ALLÉ 177, BLOK D-E
2400 KØBENHAVN NV

JOURNAL NR.: 2008-613/419
SAGSBEHANDLER: JEIKOE
DIREKTE TELEFON: 7256 7096

TELEFON: 7256 7000
TELEFAX: 38 33 20 12
GIRO: 3001 4329848
EAN-NR. 5798000362222
SE-NR. 29-37-62-20

hovedstaden@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

TELEFONTID:
Mandag 08.00 - 15.00
Tirsdag-Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 13.00 - 18.00
Fredag 09.00 - 14.00

ABNINGSTID FOR PERSONLIGE
HENVENDELSER:
Mandag-Onsdag 09.00 - 15.00
Torsdag 09.00 - 18.00
Fredag 09.00 - 14.00

og fonde. I 2000 og 2001 modtog Gaderummet støtte fra Socialministeriet med 1,5 mill. kr. Fra 1. maj 2002 ydede Københavns Kommune økonomisk støtte til Gaderummet.

Gaderummet fik i gennem årene flere priser: I 1997 Anker Jørgensen Prisen, i 1998 Odd Fellow Ordenens børnefond, i 2003 Hæderspris for nytænkning og omsorg fra Socialrådgiverforeningen i Københavns Kommune, i 2004 Kærlighedsprisen og i 2005 Hjemløseprisen. Desuden anbefalede en uvildig konsulentrapport, udarbejdet i 2002 af CASA, at Gaderummet fortsatte, men i bedre lokaliteter og med bedre vilkår for såvel brugere som personale.

I 2003 blev der indgået aftale mellem Socialministeriet og Københavns Kommune om økonomisk støtte til indsats over for socialt udsatte grupper. Gaderummet blev omfattet af aftalen og indregnet i det samlede tilskud.

Den 1. maj 2005 flyttede Gaderummet til Rådmandsgade 60. Samtidig blev Gaderummets bodel omfattet af Socialministeriets satspulje midler. Det årlige tilskudsbeløb fra Socialministeriet var i aftalen fastsat til 3,875 mill. kr. Gaderummet består af en bodel med plads til 30 unge. Gaderummet er tillige et døgnåbent værested med fri åben psykologisk rådgivning.

Københavns Kommune godkendte i brev af 23. december 2005 Gaderummet som et botilbud efter servicelovens § 91 (den nuværende servicelovs § 107) som et socialpsykologisk tilbud til unge på nærmere angivne vilkår.

Disse vilkår omfatter bl.a. en samarbejdsaftale om psykiatrisk bistand mellem Gaderummet og Hvidovre Hospital, at unge under 18 år straks henvises til andre relevante tilbud, at de unge kun må overnatte i de dertil indrettede sovesteder, at Gaderummet er omfattet af et sundhedsfagligt tilsyn varetaget af Embedslægeinstitutionen samt omfattet af den af Familie og Arbejdsmarkedsforvaltningen indførte socialfaglige tilsynsordning.

Københavns Kommune aflagde tilsynsbesøg i Gaderummet den 2. juni 2005 og den 15. august 2005.

På den baggrund udfærdigedes den 8. november 2006 en tilsynsrapport, hvori kommunen gav Gaderummet forskellige positive tilkendegivelser men også henstillinger og påbud. Rapporten indeholdt følgende 6 påbud:

1. At der i Gaderummet ikke opholder sig unge under 18 år,
2. at Gaderummet sikrer, at de unge med svære psykiske lidelser kommer i psykiatrisk behandling og ansvaret for de unge deles med H:S,

3. at der ikke overnattes i andre rum end dem, der er indrettet hertil, og de unge der bor i køkkenerne tilbydes andre rum,
4. at Gaderummet tager initiativ til at forbedre samarbejdet med behandlingspsykiatrien, og at Gaderummet ikke anbefaler de unge at holde op med at tage medicin uden det er drøftet med en psykiater. Det skal sikres, at de unge der har behov herfor, kommer i psykiatrisk behandling
5. at Gaderummet sætter sig ind i og arbejder efter Sundhedsstyrelsens vejledning om medicinadministration
6. at hashmisbruget i Gaderummet skal ophøre og medarbejderne skal gribe ind, hvis de ser de unge ryge. Der er udarbejdet en plan sammen med de unge for hvordan Gaderummet kan realisere påbudet.

Tilsynsrapporten blev sendt til Gaderummet med henblik på fremsendelse af bemærkninger til rapportens faktiske oplysninger.

Gaderummets bestyrelsesformand, lederen og de ansatte fremsendte hver især kommentarer til rapporten den 6. december 2006.

Den 12. december 2006 holdt Københavns Kommune møde med Gaderummets bestyrelse om tilsynsrapporten.

Følgende fremgår af referatet af mødet:

Bestyrelsen understregede, at unge under 18 år ikke hører til Gaderummets målgruppe. Det forekom dog, at unge under 18 år "kom forbi". De unge, som kontakter Gaderummet hjælper man videre til andre tilbud.

Bestyrelsen henviste til samarbejdet, der er etableret med overlægen på Hvidovre Hospital. Bestyrelsen henviste endvidere til, at det indgår som en del af den "åbne dørs politik" som Gaderummet praktiserer, at unge med psykisk lidelse kan fravælge behandling. For en del af de unge gælder det, at de havde en lang forudgående karriere i det psykiatriske behandlingssystem, og at de har mistet tilliden til dette. Gaderummet tilkendegav endvidere, at man var indstillet på at genforhandle aftalen med Hvidovre Hospitals psykiatriske afdeling.

Vedrørende påbudet om, at de unge ikke måtte overnatte i andre rum end dem, der er indrettet hertil, anførte bestyrelsesformanden, at der som følge af den vidtstrakte brugerindflydelse ofte skete ændringer af de enkelte rums funktion. F.eks. var det i tilsynsrapporten omhandlede tekkøkken også på det tidspunkt, hvor tilsynet fandt sted,

blevet nedlagt og omdannet til soveplads. Endvidere var det almindeligt, at de unge, som kom i nattens løb for at overnatte, benyttede sofaerne i opholdsrummene for ikke at forstyrre de øvrige overnattende.

Vedrørende medicinadministration var der enighed om, at Gaderummet ville tage initiativ til at arrangere et hel- eller halvdagskursus i medicin håndtering for stedets medarbejdere.

Vedrørende hashmisbruget understregede bestyrelsesformanden, at man i Gaderummet har den holdning til hash, at man ser i øjnene, at de unge bruger hash. Det gælder så om at få reduceret de unges brug og at motivere dem til at ophøre med at bruge hash. Man ønsker imidlertid at undgå en situation, hvor de unge henvises til at skjule deres brug af hash, bl.a. fordi man så ikke længere fra medarbejdernes side har mulighed for at hjælpe den enkelte unge med at komme ud af eller reducere et misbrug.

Den kommunale forvaltning anbefalede, at Gaderummet supplerede sin skriftlige misbrugspolitik med et afsnit om hash, og at det gøres til fast praksis, at stedets medarbejdere griber ind, hvis de bliver opmærksom på, at de unge ryger.

Gaderummet ville overveje, i hvilket omfang man kunne imødekomme tilsynets påbud omkring hash.

Det blev aftalt, at Gaderummet på baggrund af tilsynets rapport og drøftelserne med kommunen udarbejdede et forslag til tids- og handleplan for opfyldelse af de påbud, som tilsynet var fremkommet med, således at planen forelå i midten af januar måned 2007.

Den 2. marts 2007 skrev to overlæger fra Hvidovre Hospitals psykiatriske afdeling, at de nu havde forsøgt igennem snart to år at få etableret et ordentligt samarbejde med Gaderummet, og at de måtte erkende, at de ikke mener, at det er muligt at få den fornødne opbakning til deres arbejde fra ledelsen i Gaderummet. Lægerne anførte, at de håbede meget, at socialforvaltningen kunne være med til at sikre et hensigtsmæssigt samarbejde fremover, og at de meget gerne indgik i en dialog herom. Såfremt det ikke var muligt, blev de desværre nødt til at opsigte aftalen.

Den 7. marts 2007 holdt kommunen igen møde med Gaderummetts daværende bestyrelse, hvor brevet fra overlægerne blev inddraget og efterfølgende sendt til Gaderummet.

Embedslægen aflagde Gaderummet besøg den 13. marts 2007. I rapporten, som blev sendt til Gaderummet den 7. juni 2007, konkluderede Embedslægen, at anbefalingerne

fra 2006 var fulgt, og det var Embedslægeinstitutionens vurdering, at Gaderummet i alt væsentligt fungerede tilfredsstillende, dog med undtagelse af rengøringsstandarden, der ved tilsynet ikke var tilfredsstillende.

Kommunen holdt møde med lederen Kalle Birck-Madsen og med advokat Knud Foldschack som bisidder den 14. marts 2007.

Advokat Foldschack sendte den 23. marts 2007 et brev til kommunen, hvori det blev tilkendegivet, at Gaderummet ville efterleve de i tilsynet givne påbud. Vedrørende påbudet om ophøret af hashmisbrug anførte advokaten følgende:

"Man er ligeledes enig med tilsynet i, at der som følge af Gaderummets opgave formentlig i et vist omfang vil være unge blandt beboerne, der ryger hash. Påbuddet om at gribe ind på dette område er derfor en stor udfordring. Gaderummet er imidlertid indforstået med, at Københavns Kommune som tilsynsmyndighed ikke kan tillade åbenlys brug af hash. Gaderummet vil derfor følge tilsynets påbud om sammen med de unge at arbejde med dette og andre misbrugsproblemer."

Den 2. maj 2007 besluttede Københavns Kommune at tilbagekalde godkendelsen af Gaderummet under henvisning til, at Gaderummet ikke længere opfyldte de heri opstillede betingelser. Kommunen traf endvidere beslutning om, at udbetalingen af tilskud blev standset, og at tilskuddet i stedet blev anvendt til et nyt tilbud med samme målgruppe men drevet af andre almennyttige selvejende institutioner.

Kommunen anførte følgende som begrundelse for beslutningen:

"Det kan konstateres, at Gaderummet ikke har efterlevet de 6 påbud, som er indeholdt i forvaltningens tilsynsrapport. Gaderummet har endvidere i et brev af 18. april 2007 til Socialforvaltningen som svar på Hvidovre Hospitals henvendelse om samarbejdsproblemer, rettet angreb mod overlæge Henrik Rindom. Dette bestyrker forvaltningen i, at Gaderummet med den nuværende ledelse ikke vil være i stand til at etablere et godt samarbejde med behandlingspsykiatrien (se bilag 1).

Herudover skal der peges på, at de opståede kaotiske ledelsesmæssige forhold i Gaderummet, hvor Gaderummets leder reelt har tiltaget sig en enerådende magt, og hvor bestyrelsen for fonden Gaderummet er sat ud af spillet."

Socialministeriet godkendte den 30. april 2007, at bevillingen til Gaderummet bortfaldt under forudsætning af, at Socialministeriets bevilling til Københavns Kommune blev anvendt til et lignende tilbud, som kan rumme en identisk målgruppe.

Deres klage og Københavns Kommunes bemærkninger hertil

a. Fravigelse af oplysningspligt om svigt trods gentagne anmodninger

De har anført, at kommunen ikke har villet oplyse, hvilke to personer, som kommunen ifølge tilsynsrapporten af 8. november 2006, har observeret havde psykiske lidelser og ikke fik korrekt behandling, og som Gaderummet skulle have anbefalet ikke at tage deres medicin. Gaderummets ledelse, medarbejdere og bestyrelse havde ikke kendskab hertil, og den tilknyttede psykiater havde ikke gjort opmærksom herpå. Gaderummet har således ikke fået oplyst, om der er tale om beboere, som de har ansvar for, eller blot besøgende værestedsbrugere. Gaderummets ansatte har således ikke mulighed for at forholde sig til kritikken eller at ændre herpå, når kommunen ikke vil oplyse, hvilke personer det drejer sig om.

Københavns Kommune har anført, at de unge er anonymiseret i tilsynsrapporten i overensstemmelse med anstændig praksis. Derfor kan kommunen heller ikke give oplysninger om de pågældendes identitet.

Kommunen har anført, at kritikken rettede sig imod, at Gaderummet ikke i tilstrækkelig grad havde sikret sig, at de unge med psykisk sygdom kom i psykiatrisk behandling. Efter tilsynets vurdering var årsagen hertil, at der hos medarbejderne i Gaderummet var en anden opfattelse af medicinsk behandling end den, der gælder i behandlingspsykiatrien.

Det var på den baggrund, at tilsynet gav påbud om, at Gaderummet skulle tage initiativ til at forbedre samarbejdet med behandlingspsykiatrien.

Efter kommunens opfattelse er de påbud, som tilsynet har givet vedrørende de psykisk syge rimelige. Med lidt god vilje fra Gaderummets side kunne påbuddene have været opfyldt – også uden at det havde betydet afgørende ændringer i grundlaget for Gaderummet.

b. Tilsidesættelse af Gaderummets handleplan med lukning til følge

De har henvist til, at advokat Knud Foldschack på Gaderummets vegne havde sendt en handleplan til Københavns Kommune, hvorefter Gaderummet ville efterleve påbuddene i kommunens tilsynsrapport. Alligevel har kommunen frataget Gaderummet det statslige tilskud på grundlag af en påstand om, at Gaderummet ikke har efterlevet de 6 påbud i tilsynsrapporten. Kommunen vælger således Gaderummets imødekommelse fra, og efter Deres opfattelse foreligger der en grov misinformation af det politiske niveau, som strider mod, hvad en kommune kan.

Københavns Kommune har bemærket, at man ved modtagelsen af Knud Foldschacks brev af 23. marts 2007 naturligvis noterede sig, at der heri formuleringsmæssigt var tilkendegivet en betydelig grad af imødekommenhed i forhold til at efterleve forvaltningens påbud.

Det var imidlertid forvaltningen vurdering, at der ikke fra Gaderummets daværende leder og personale var reel vilje eller ønske om at leve op til de angiveligt gode intentioner og løfter, som var indeholdt i brevet.

Denne vurdering baserede forvaltningen bl.a. på det forudgående lange forløb, hvor forvaltningen var i løbende dialog med Gaderummets bestyrelse, og hvor der fra Gaderummets daværende leder og medarbejdere blev tilkendegivet en klart afvisende holdning med hensyn til at efterleve de 6 påbud. Kommunen har henvist til Kalle Birck-Madsens oprindelige bemærkninger til tilsynsrapporten.

At der gennem hele forløbet har manglet en sådan reel vilje til at efterleve påbuddene, mener forvaltningen også at kunne konstatere ved de udtalelser, som Kalle Birck-Madsen er fremkommet med efterfølgende. Kommunen har i den forbindelse bl.a. henvist til Kalle Birck-Madsens e-mail til Socialudvalget af 29. august 2007, hvori det bl.a. hedder:

"Det bekræftes, at den institution, som bl.a. de 6 påbud står for, har været søgt indført i Gaderummets lokaler fra start. Det ses nu, hvor forvaltningen vil lave et nyt tilbud. Det angår en helt anden institution, end den Gaderummets brugere har kunnet rummes upåklageligt i hidtil og har behov for."

Kommunen har fastholdt, at det i forbindelse med beslutningen om at tilbagekalde godkendelsen af Gaderummet og stoppe for tilskuddet til Gaderummet, var udtryk for en reel og relevant begrundelse, når det i beslutningsgrundlaget var anført, at Gaderummet ikke havde efterlevet tilsynets 6 påbud.

c. Aftaleretsligt brud – krav modstridende hvad Gaderummet er godkendt til jf. ministeriet

De har anført, at såvel Købehavns Kommune som Socialministeriet har godkendt Gaderummet som et fristed for unge, der frit kan komme uden at skulle i psykiatrisk eller medicinsk "tvangs"-behandling, hvis de ikke ønskede det. De har i den forbindelse henvist til Gaderummets projektbeskrivelse fra 2002, hvor målgrupperne bl.a. beskrives således:

"De henvender sig med et ønske om at kunne komme til at leve et liv uden behandling, medicin og pension," og "samarbejdet med brugeren er ikke bundet til en bestemt teoretisk eller terapeutisk retning, men bestemmes af de behov brugeren har. Der arbejdes i rådgivningen såvel med brugere, som tager medicin som med brugere, der ikke ønsker at være medicinerede."

Gaderummet mente derfor, at tilsynsrapportens krav stred mod Gaderummets godkendelsesgrundlag. Gaderummet fandt dog en løsning på efterlevelse af kravet som anført i advokat Foldschacks handleplan.

Kommunen har hertil bemærket, at det i sin tid indgik som en helt klar forudsætning for kommunens politiske godkendelse af Gaderummet, at der skulle etableres et samarbejde med behandlingspsykiatrien, der kunne sikre, at unge i Gaderummet med psykiske problemer fik tilbud om behandling.

Dette krav blev indføjet i Københavns Kommunes skriftlige godkendelse. Det skete ved en henvisning til en forudgående skriftlig indgået aftale mellem Gaderummets bestyrelse og Hvidovre Hospitals psykiatriske afdeling. På daværende tidspunkt var der således ikke fra Gaderummets side nogen kritik af eller forbehold med hensyn til, at der blev etableret et samarbejde mellem Gaderummet og behandlingspsykiatrien.

d. Ulovligt krav om psykiatrisk/medicinsk tvang – stridende mod psykiatriloven og enten retssikkerhedsloven eller retsplejeloven

De har anført, at tilsynsrapportens påbud om, at Gaderummet skal sikre, at de psykisk syge kommer i psykiatrisk behandling er i strid med psykiatriloven og retssikkerhedsloven, da lovgivningen ikke kræver, at psykisk syge skal i psykiatrisk eller medicinsk behandling. De har gjort gældende, at tilskuddet er frataget på grund af et kommunalt krav, som strider mod gældende lov.

Kommunen har bemærket, at der naturligvis ikke i ovennævnte påbud ligger et krav om, at Gaderummets medarbejdere skal bruge tvang over for de unge med psykiske lidelser. Påbuddet indebærer alene, at Gaderummet skulle forholde sig loyalt til den indgåede aftale med Hvidovre Hospital, dvs. drage omsorg for, at de pågældende unge får tilbud om sådan behandling.

e. Tilbageholdelse af centrale anklager mod Gaderummet

De har anført, at kommunen først sendte psykiateren fra Hvidovre Hospitals brev af 2. marts 2007 til Gaderummet længe efter kommunen havde modtaget brevet og først efter flere anmodninger herom fra Gaderummet.

Kommunen har bemærket, at der ikke fra kommunens side har været et ønske om at tilbageholde oplysninger. Tværtimod var der et ønske om, at Hvidovre Hospitals brev af 2. marts 2007 blev kendt af Gaderummet. Derfor blev brevet også på kommunens eget initiativ fremdraget på det afholdte møde d. 7. marts 2007 mellem Socialforvaltningen og Gaderummets daværende bestyrelse. Socialforvaltningen fremsendte efterfølgende kopi af Hvidovre Hospitals brev til Gaderummet.

f. Undladelse af retsbestemt partshøring og undersøgelse af anklager

De har anført, at Gaderummet var helt uforstående over for psykiaterens brev af 2. marts 2007, hvori han kritiserer samarbejdet med Gaderummets ledelse, da psykiateren ikke på noget tidspunkt havde kritiseret eller påpeget noget over for Gaderummet. De har oplyst, at Gaderummet derimod havde en aftale med psykiateren om, at han ville finde en anden psykiater, der kunne tage over for ham, da han selv havde så travlt, og at psykiateren gang på gang havde brudt indgåede aftaler med brugere i Gaderummet – uden at melde afbud.

De har anført, at Gaderummets ledelse ikke blev hørt over brevet, og at kommunen ikke foretog en nærmere undersøgelse af psykiaterens anklager inden beslutningen om at standse tilskuddet til Gaderummet blev truffet.

De har anført, at da Gaderummet kom med bemærkninger om samarbejdet med psykiateren udlagde kommunen dette som et angreb fra Gaderummets side mod psykiateren, som bestyrkede kommunen i opfattelsen af, at det ikke ville være muligt at forbedre samarbejdet mellem Gaderummet og psykiateren. Kommunen har derimod ikke afholdt et møde med Hvidovre Hospital og Gaderummet til

afklaring af misforståelser og eventuelle uoverensstemmelser.

Kommunen har hertil bemærket, at der gennem et langt forløb fra november 2006 til april 2007 fra kommunens side blev gjort en betydelig indsats for at komme i en konstruktiv dialog med Gaderummet, først og fremmest med Gaderummets daværende bestyrelse, men også med Gaderummets leder og medarbejdere.

Der blev herunder holdt en række møder, herunder 2 møder med Gaderummets daværende bestyrelse, og et møde med Kalle Birck-Madsen med advokat Knud Foldschack som bisidder. Det var i fortsættelse af dette møde, at Knud Foldschack fremsendte sit brev af 23. marts 2007.

Der blev ikke på noget tidspunkt fra Socialforvaltningens side holdt noget skjult for Gaderummet, heller ikke Hvidovre Hospitals brev af 2. marts 2007, jfr. ovenfor, ligesom der heller ikke blev lagt nogen hindringer i vejen for, at Gaderummets daværende leder og medarbejdere kunne fremkomme med deres bidrag til at løse problemerne.

Det er korrekt, at det manglende samarbejde mellem Gaderummet og behandlingspsykiatrien indgik som en af årsagerne til, at Socialudvalget tilbagekaldte godkendelsen af Gaderummet. Denne problemstilling indgik imidlertid som et væsentligt punkt allerede i forvaltningens tilsynsrapport, og Gaderummet havde derfor gennem hele forløbet mulighed for at fremkomme med konstruktive bidrag til at løse de påpegede problemer, hvilket Gaderummet imidlertid — efter forvaltningens opfattelse — ikke gjorde.

Det kan tilføjes, at når det ikke lykkedes for Socialforvaltningen og Gaderummet at komme i en konstruktiv dialog skyldtes det bl.a. den alvorlige konflikt, som i begyndelsen af 2007 opstod internt i Gaderummet mellem dele af Gaderummets daværende bestyrelse, herunder bestyrelsens formand Ole Henriksen på den ene side og lederen og personalet og dele af bestyrelsen på den anden side. Konflikten betød, at Gaderummets bestyrelse reelt var handlingslammet og i perioder derfor var uden mulighed for at øve indflydelse på forløbet.

g. Misinformede og injurierende anklage mod den daglige leder

De har anført, at der er tale om en grov og manipuleret anklage fra kommunens side, når kommunen som en del af begrundelsen for standsningen af tilskuddet til Gaderummet henviser til de opståede kaotiske ledelsesmæssige forhold i Gaderummet, hvor lederen reelt har tiltaget sig

en enerådende magt, og hvor bestyrelsen for fonden Gaderummet er sat ud af spillet.

De har oplyst, at forholdet var det, at to bestyrelsesmedlemmer i starten af 2007 blev ekskluderet af bestyrelsen, da de havde modarbejdet Gaderummet længe. De to ekskluderede medlemmer meddelte kommunen, at den daglige leder havde kuppet bestyrelsen, hvilket ikke var korrekt. De har udtrykt undren over, at kommunen kan foretage en så ensidig og ukorrekt anklagende vurdering og forelægge den for det politiske udvalg. De har henvist til, at dette forhold bliver behandlet af Fogedretten, hvorfor statsforvaltningen ikke anmodes om at tage stilling til dette punkt.

Kommunen er uenig i, at der var tale om misinformation og injurierende anklager mod den daværende leder. Kommunen har fastholdt, at ovennævnte var en dækkende og sandfærdig beskrivelse af de ledelsesmæssige forhold i Gaderummet på daværende tidspunkt.

h. retsstridig tilsidesættelse af embedslæge-rapport der frikender Gaderummet

De har anført, at tilsynsrapporten fra Embedslægen modsiges den kritik, som blev rettet mod Gaderummet af kommunens socialfaglige tilsynsrapport. De har henvist til, at Embedslægens rapport støtter Gaderummets selvforståelse og praksis og roser Gaderummet for sit arbejde med udstødte unge. Det fremgår af Embedslægerapporten, at Gaderummet ikke har nogen medicinbehandling, medicinadministration eller medicinopbevaring, hvorfor samtlige standarder vedrørende medicinbehandling ikke er applicable. Rapporten siger endvidere, at enkelte brugere er i behandling med psykofarmaka, men denne behandling "styres" af distriktspsykiatrien. Dette er i strid med kommunens tilsynsrapport, hvor der gives påbud om medicinbehandling.

Kommunen har medgivet, at man ikke i Embedslægens tilsynsrapport kan genfinde de alvorlige kritikpunkter, som indgik i Socialforvaltningens tilsynsrapport. Det må imidlertid her tages i betragtning, at Socialforvaltningen ved sit tilsynsbesøg havde fokus på en langt bredere kreds af emner end Embedslægen havde ved sit tilsyn. Der er herudover forhold, som forvaltningen og Embedslægen ikke har vurderet på samme måde.

Kommunen har fastholdt, at der i forvaltningens tilsynsrapport er givet et retvisende billede af forholdene i Gaderummet på daværende tidspunkt, og at der har været belæg for de konklusioner som rapporten munder ud i. Efter

Socialforvaltningens opfattelse ændrer Embedslægens tilsynsrapport ikke på dette forhold.

i. Undladelse af undersøgelse af økonomianklager mod Gaderummet

De to ekskluderede bestyrelsesmedlemmer henvendte sig til kommunen og Socialministeriet med en række anklager mod Gaderummet, som efter Deres opfattelse var usande. Anklagerne omfattede bl.a. misbrug af offentlige midler og andre anklager mod den daglige leder og ansatte. Uden at kommunen undersøgte disse anklager nærmere blev de tillagt betydning for det politiske udvalgs stillingtagen i sagen, da et udvalgsmedlem har begrundet lukningen med, at der er problemer med regnskab og revision. Gaderummets regnskab blev revideret af revisor i juni 2007, og der var ingen bemærkninger fra revisors side.

Kommunen har anført, at det på daværende tidspunkt i sammenhængen var et relevant forhold at omtale, at en så centralt placeret person i sagen, som den daværende formand mente, at der foregik uregelmæssigheder i forbindelse med Gaderummets regnskabsafslutning. Som det fremgår tages der ikke fra forvaltningens side stilling til påstanden, og det skal derudover nævnes, at det var andre forhold end de påståede økonomiske uregelmæssigheder, der blev tillagt vægt i forbindelse med Socialudvalgets beslutning om at tilbagekalde godkendelsen af Gaderummet.

j. Stiltiende accept af misinformation overfor Socialministeriet

Socialministeriet godkendte den 30. april 2007 kommunens anmodning om, at de statslige midler til Gaderummet bortfaldt og overførtes til kommunens nye projekt. Socialministeriet anførte i godkendelsen, at man var bekendt med "uhensigtsmæssigheder i forbindelse med den faglige og økonomiske ledelse af Gaderummet".

De mener, det er retsstridigt, at kommunen ikke undersøger de fremsatte påstande om økonomiske uhensigtsmæssigheder og lader ministeriet godkende standsningen af tilskuddet på et grundlag, som viser sig at være i uoverensstemmelse med virkeligheden.

Kommunen er uenig i, at der er sket misinformation i forhold til Socialministeriet/ Velfærdsministeriet. Forvaltningen har til stadighed holdt ministeriet fuldt ud informeret om udviklingen i Gaderumsagen og har ikke på noget tidspunkt givet ministeriet forkerte eller misvisende oplysninger.

k. Tilsidesættelse af Socialministeriets krav

De mener ikke, at kommunen lever op til Socialministeriets krav om, at bevillingen skal bruges til et lignende sted på tilsvarende præmisser, der kan rumme en identisk målgruppe.

Kommunen er uenig heri og har anført, at det tilbud, som partnerskabet planlægger, henvender sig til samme gruppe af unge som Gaderummet, og med hensyn til den faglige tilgang, vil det planlagte nye tilbud komme til at rumme en række af de gode elementer, som indgik i Gaderummets tilbud, herunder en høj grad af brugerstyring. I øvrigt har Socialministeriet/ Velfærdsministeriet fået forelagt partnerskabets projektforslag og har ikke haft bemærkninger hertil.

I. Brug af udokumenterede påstande og undladelse af partshøring samt oplysningspligt

De har anført, at socialborgmesteren i pressen har oplyst, at kommunen har set eksempler på alvorlige svigt fra lederens side, og at det var begrundelsen for lukningen af Gaderummet. Hverken den daglige leder eller andre i Gaderummet kender noget til det postulerede svigt af unge, og De undrer Dem over, at disse "konkrete svigt" ikke indgik i beslutningen om lukning af Gaderummet. De undrer Dem endvidere over, at kommunen ikke har hørt lederen om disse svigt. Der har ikke været indberettet klager og patientklagenævnet har heller ikke været involveret.

Kommunen har oplyst, at man er bekendt med, at socialborgmesteren med udtalelsen sigtede til den samlede begrundelse for, at Socialudvalget besluttede at fratage Gaderummet sin godkendelse.

Regelgrundlaget

Ifølge § 107 i den daværende servicelov¹ kan kommunen tilbyde midlertidige ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Ifølge samme servicelovs § 144, stk. 1 skal private botilbud efter § 107 være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Ifølge servicelovens § 107, stk. 3. fastsætter socialministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med botilbud til voksne.

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 573 af 24. juni 2005 om social service

Ifølge § 14 i bekendtgørelse om godkendelse af og tilsyn med private opholdssteder og private botilbud² (godkendelsesbekendtgørelsen) kan en godkendelse af et opholdssted eller et botilbud bringes til ophør, når kommunalbestyrelsen finder, at forholdene på opholdsstedet eller i botilbuddet er væsentligt ændret i forhold til godkendelsesgrundlaget.

Ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2 skal kommunalbestyrelsen inden ophøret have genvurderet godkendelsen på baggrund af en forhandling.

Statsforvaltningens kompetence

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning, jf. § 48, stk. 1, i den kommunale styrelseslov³.

Dette indebærer, at tilsynet er et retligt tilsyn. Det falder uden for statsforvaltningens beføjelser at tage stilling til kommunens skønsudøvelse i det omfang, skønnet er udøvet inden for de rammer, lovgivningen sætter. At lovgivningen er skønsmæssig eller vag og elastisk, indebærer imidlertid ikke, at kommunerne er retligt ubundet i deres opgavevaretagelse. Tilsynet omfatter således bl.a. en stillingtagen til rammerne for en kommunes anvendelse af en vag og elastisk bestemmelse, om kommunen har overholdt de almindelige offentligretlige grundsætninger, herunder inddraget ulovlige kriterier i skønsudøvelsen, overholdt grundsætningen om saglighed i forvaltningen, proportionalitetsgrundsætningen og officialprincippet.

Statsforvaltningens udtalelse

Københavns Kommunes afgørelse om at bringe godkendelsen af Gaderummet som et privat botilbud i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 14 til ophør er en skønsmæssig afgørelse.

Statsforvaltningen finder ikke, at Københavns Kommune har overskredet grænserne for skønsudøvelsen ved at træffe denne beslutning, eller at kommunen har lagt vægt på usaglige kriterier.

Vi har herved lagt vægt på, at kommunens begrundelse for afgørelsen var, at Gaderummet ikke havde efterlevet tilsynets 6 påbud, og at der var samarbejdsproblemer med den fra Hvidovre Hospital tilknyttede psykiater.

² Bekendtgørelse nr. 621 af 15. juni 2006

³ Lovbekendtgørelse nr. 621 af 15. juni 2006

Disse forhold er relevante for spørgsmålet om godkendelse af Gaderummet som bosted, hvorfor kommunen har lagt vægt på saglige kriterier.

Ifølge bekendtgørelsens § 14 skal forholdene på bostedet tillige have ændret sig væsentligt i forhold til godkendelsesgrundlaget.

Københavns Kommune har godkendt botilbudet på forskellige vilkår, og tilsynets 6 påbud er efter statsforvaltningens opfattelse enten omfattet af kommunens vilkår for godkendelsen eller krav, som kommunen lovligt kan stille for at opretholde godkendelsen af bostedet.

Vi har således fundet, at det fremgår af godkendelsesgrundlaget, at der ikke må være unge under 18 år i Gaderummet, at der skal gives tilbud om psykiatrisk behandling ifølge samarbejdsaftalen med Hvidovre Hospital til de psykisk syge, og at der ikke må overnattes i andre rum end de godkendte.

Vi har endvidere fundet, at det er lovligt, at kommunen stiller krav om, at Gaderummet sætter sig ind i og arbejder efter Sundhedsstyrelsens vejledning om medicinadministration, selv om Gaderummet som udgangspunkt ikke håndterer medicin, samt at der stilles krav om, at der ikke sker hashmisbrug i Gaderummet, da et sådant misbrug er ulovligt.

Vi finder heller ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale, at Københavns Kommunes Socialudvalg ikke havde oplyst sagen i tilstrækkeligt omfang, inden beslutningen om at bringe godkendelsen til ophør blev truffet.

Vi har herved lagt vægt på, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger tilstrækkelige oplysninger i en sag, afgøres inden for vide rammer endeligt af udvalget.

Det er dog en almindelig kommunalretlig grundsætning, at en sag skal være således oplyst, at der foreligger et forsvareligt beslutningsgrundlag. Officialprincippet indebærer, at udvalget er forpligtet til at sørge for, at der foreligger det nødvendige oplysningsgrundlag inden der skal træffes afgørelse i en sag.

Det fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens § 14, stk. 2, at kommunen inden ophøret skal have genvurderet godkendelsen på baggrund af en forhandling.

Københavns Kommune har ifølge det oplyste sendt tilsynsrapporten til Gaderummet og holdt to møder med Gade-

rummets bestyrelse, inden afgørelsen om ophøret af godkendelsen blev truffet.

Vi har endvidere lagt vægt på, at advokat Foldschacks brev af 23. marts 2007 ifølge det oplyste var socialudvalget bekendt, da udvalget traf afgørelse om ophøret af godkendelsen.

Endelig har vi lagt vægt på, at det ifølge godkendelsesbekendtgørelsens § 14, stk. 1, er kommunens vurdering, om botilbuddet har ændret sig væsentligt i forhold til godkendelsesgrundlaget, og at kommunen ved denne vurdering kan vælge hvor megen vægt, man vil lægge på de forskellige oplysninger, så længe der lægges vægt på saglige kriterier.

Statsforvaltningen finder endvidere ikke, at kommune har været forpligtet til at foretage partshøring af lederen af Gaderummet. Baggrunden herfor er, at kommunen efter vores opfattelse alene er forpligtet til at forhandle ifølge godkendelsesbekendtgørelsen og partshøre ifølge forvaltningsloven i forhold til Gaderummets bestyrelse, og vi finder ikke, at disse regler har været tilsidesat, jf. ovenstående.

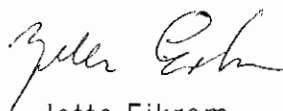
Statsforvaltningen skal i den forbindelse henvise til, at det er Gaderummets bestyrelse, som ansætter og afskediger lederen af institutionen, og forholdet mellem bestyrelsen og lederen er kommunen uvedkommende.

Statsforvaltningen foretager sig herefter ikke yderligere i anledning af Deres henvendelse.

Med venlig hilsen

Lone Birgitte Christensen
kontorchef

Jette Eikrem
fuldmægtig